

RENEXPO Interhydro 2018 – rodzinna tradycja i nowe realia

125 wystawców, 467 uczestników zebrań konferencyjnych, 2000 odwiedzających - to skrócony bilans ubiegłorocznego wydarzenia RENEXPO Interhydro w Salzburgu. Podobnie, jak w latach ubiegłych, organizatorem była spółka REECO Austria GmbH oraz Dział Energetyki Wodnej międzynarodowej grupy REECO (*Renewable Energy Exhibition and Conference Group*) z siedzibą w Reutlingen w Badenii-Wirtembergii. Wśród partnerów wydarzenia znalazło się Towarzystwo Elektrowni Wodnych i Instytut Maszyn Przepływowych PAN z Gdańska. Przyjęta formuła *RENEXPO Interhydro* zakłada organizację szeregu małych sympozjów towarzyszących dwudniowym targom hydroenergetycznym. W ramach *RENEXPO Interhydro 2018* odbyło się 7 takich zebrań, w tym konferencja n.t. elektrowni pompowych i rozwoju energetyki wodnej przyjaznej środowisku, a także seminaria dotyczące bieżących wyzwań hydroenergetyki i technologii budowy elektrowni wodnych. Po raz drugi odbyło się Forum Małej Energetyki Wodnej w Afryce i Wschodnioeuropejskie Forum Hydroenergetyczne. Na uwagę zasługują także Trzecie Spotkanie Europejskich Stowarzyszeń Hydroenergetycznych i otwarte zebranie Działu MEW (*SHP Chapter*) Europejskiej Federacji Energii Odnawialnych (EREF, *European Renewable Energies Federation*). W skład Federacji wchodzi stowarzyszenia z 13 krajów Unii Europejskiej – w tym Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych.

Uczestnicy II-go Wschodnioeuropejskiego Forum Hydroenergetycznego

Wzorem roku 2017 Wschodnioeuropejskiemu Forum Hydroenergetycznemu przewodniczył autor tego tekstu. Forum było powiązane bezpośrednio z Bałkańskim Szczytem Inwestycyjnym, poprowadzonym przez p. Jelenę Bunčić z grupy REECO. Przedmiotem zainteresowania był stan energetyki wodnej we wszystkich krajach byłego Bloku Wschodniego, w całym regionie bałkańskim i na terenie republik kaukaskich. W sumie na terytorium obejmującym 6 478 tys. km² (63,5% powierzchni Europy) i liczącym blisko 315 mln mieszkańców (42 % ludności Europy). Warto wiedzieć, że region ten wnosi około 36% do produkcji energii elektrycznej hydroenergetyki europejskiej. Dokonując wprowadzenia do obrad autor tego tekstu przypominał dość znane tezy:

- nietechniczne bariery dla energetyki wodnej we wschodnioeuropejskich państwach członkowskich i kandydackich Unii Europejskiej są podobne do ograniczeń występujących w Europie Zachodniej;
- najlepsze perspektywy rozwojowe regionalnej energetyki wodnej obserwuje się w krajach bałkańskich i w republikach kaukaskich;
- najbardziej obiecujące szanse dla energetyki wodnej w krajach o restrykcyjnej polityce środowiskowej związane są z przedsięwzięciami wielozadaniowymi i energetyka pompowa;
- ważną opcją dla małej energetyki wodnej w wielu krajach Europy Wschodniej pozostaje budowa elektrowni przy istniejących piętrzeniach.

Uczestnicy obu sesji mieli okazję wysłuchać raportów o stanie energetyki wodnej w Polsce (J.Steller), na Litwie, w Łotwie i Estonii (E.Kasiulis, P.Punys), w Rumunii (B.Popa), Grecji (K.Vasilikos) i Gruzji (L.Upliaszwili), a także w Albanii (M.Jazoj, A.Szusku), Serbii (A.Gajić), Bośni-Hercegowinie (A.Kazić, N.Dukić) i Chorwacji (A.Jurčević). Aspektów prawno-ekonomicznych związanych z budową i modernizacją obiektów hydroenergetycznych dotyczyły wystąpienia p. E.Anderson, występującej w imieniu firmy prawniczej Geisseler Law z Niemiec, i p. D.Malovića reprezentującego Grupę Banku Światowego.

**Punkt Spotkań Europejskich Stowarzyszeń Hydroenergetycznych
zlokalizowano bezpośrednio przy wejściu na halę targową**

Podobnie jak w latach ubiegłych wyraźnie dało się odczuć silne zaangażowanie Działu Energetyki Wodnej REECO, a zwłaszcza kierującego nim p. **Johannesa-Georga Röhma**, w dzieło integracji środowisk związanych z małą energią wodną w Europie. Oprócz wprowadzenia do programu wspomnianych już wcześniej zebrań stowarzyszeń hydroenergetycznych, dla spotkań nieformalnych zarezerwowano bezpłatne stoisko przy wejściu na halę wystawienniczą, zaś w pierwszym dniu wydarzenia przedstawiciele stowarzyszeń zostali zaproszeni na uroczystą kolację do restauracji na terenie twierdzy Hohensalzburg - dawnej siedziby arcybiskupów salzburskich.

Spotkanie Europejskich Stowarzyszeń Hydroenergetycznych poprowadził już tradycyjnie **Dirk Hendricks**, stojący na czele Działu MEW Europejskiej Federacji Energii Odnawialnych. Głównymi punktami programu były wystąpienia p. Martina Schöneberga (*Euroelectric*) oraz dra Mario Bachhiesela, reprezentującego *VGB PowerTech*. Euroelectric od lat wspiera energetykę wodną uznając jej ważną rolę w wysiłkach na rzecz dekarbonizacji całej energetyki europejskiej. Tym razem przedstawiciel stowarzyszenia zaprezentował to stanowisko w kontekście toczących się właśnie prac nad oceną efektów wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej. Prace te mogą zaowocować rekomendacjami do nowelizacji dyrektywy w latach 2020/21. Wnioski z ubiegłorocznej Konferencji Wodnej Unii Europejskiej (Wiedeń, 20-21 września 2018) wskazują, że nowelizacja jest mało prawdopodobna. Przeciw jest lobby rolnicze, obawiające się zasadniczo zaostreżenia przepisów dotyczących kontroli substancji wprowadzanych do wód przez ten sektor. Według zgodnej opinii szeregu uczestników konferencji, energetyka wodna zeszła już z „linii strzału”. Jej pozytywna rola w gospodarce wodnej i wkład na rzecz przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych są coraz bardziej doceniane na arenie europejskiej.

Wystąpienie przedstawiciela VGB PowerTech zawierało prezentację projektu *Hydropower-Europe*, koordynowanego przez Międzynarodową Komisję Wysokich Zapór (ICOLD) w ramach europejskiego programu Horizon 2020. Oprócz ICOLD i VGB PowerTech, w skład konsorcjum realizującego projekt wchodzi EREF, IHA oraz 4 inne podmioty. Do podstawowych celów projektu należy budowa agendy badawczo-rozwojowej i mapy drogowej rozwoju technologii hydroenergetycznych.

Temat Ramowej Dyrektywy Wodnej powrócił podczas otwartego spotkania Działu MEW Europejskiej Federacji Energii Odnawialnych. W trakcie dyskusji zwrócono uwagę, że dla energetyki wodnej istotne znaczenie ma artykuł 4.7 w dość swobodny sposób określający warunki nienaruszania Dyrektywy przez państwa członkowskie Unii. W rezultacie zasadnicze znaczenie ma interpretacja zapisów RDW i legislacja narodowa tych państw. W tym kontekście, w przededniu szczytu COP w Katowicach, wymieniano niestety Polskę jako kraj generalnie niechętny dekarbonizacji gospodarki z wszystkimi tego konsekwencjami.

Wyjeżdżając z Salzburga autor jeszcze nie wiedział, że krótko przed inauguracją RENEXPO Interhydro 2018 nastąpiło przekazanie organizacji kolejnego wydarzenia Salzburskiemu Centrum Targowemu. "W wieku 64 lat przychodzi czas, by uregulować sprawę następstwa. Rozwiązanie wewnątrz rodziny jest niestety wykluczone. Pożądanego partnera znalazłem w *Messezentrum Salzburg GmbH*, z którym współpracowaliśmy z pełnym wzajemnym zaufaniem przez ponad 10 lat" - stwierdził **Johann-Georg Röhm**, twórca całego cyklu *RENEXPO Interhydro*. Wycofanie się grupy REECO z Polski i przekazanie organizacji RENEXPO Interhydro do Messezentrum Salzburg GmbH jest też powodem, dla którego organizatorzy Polskich Konferencji Hydroenergetycznych zdecydowali się zakończyć ostatecznie cykl konferencyjny *RENEXPO Poland* i powrócić do dawnej nazwy *HYDROFORUM*.

Janusz Steller, marzec 2019

**Johann-Georg Röhm z najbliższymi współpracownikami -córką Dianą i p. Miriam Hegner.
Przyjęcie wydane dla przedstawicieli europejskich stowarzyszeń hydroenergetycznych
w twierdzy Hohensalzburg w dniu 29-go listopada 2018 r.**

**Przed katedrą św. Ruperta rozpoczął się właśnie tradycyjny Christkindlmarkt.
Miejscowy kwartet gromadzi spore grono słuchaczy popularnych utworów.**